ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี 2564

บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

บทที่ 1

บทนำและความเป็นมา

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ประจำป 2559 เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2560 ประเทศไทยได้รับคะแนน 35 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 101 จากประเทศที่เข้ารวมประเมินทั้งหมด 176 ประเทศ ลดลงจากป 2558 ซึ่งประเทศไทยมีคะแนน 38 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 76 จากประเทศที่เข้ารวมประเมิน 168 ประเทศ จากผลคะแนนพบวาแหลงการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจมีคะแนนลดลง อยางมาก ส่งผลให้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 รับทราบมติคณะกรรมการตอต้านการทุจริตแหงชาติ (คตช.) ในการประชุม คตช. ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2560 ที่เสนอให้รัฐบาลประกาศให้ “ป 2560 เปนปแหงการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการตอต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ” ตามที่สำนักงานคณะกรรมการปองกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) โดยกองยุทธศาสตรและแผนงานเสนอ ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะฝายเลขานุการ คตช. เปนหนวยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการตอตานการทุจริตคอรรัปชันตอต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ

สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะเปนกลไกของฝายบริหารในการปองกันและแก้ไขปญหาการทุจริต มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนหนวยงานภาครัฐให้บริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อลดปญหาการทุจริต ได้จัดทำ**คูมือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต สำหรับภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน** ตามมาตรฐาน COSO 2013 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ให้องค์กรเกิดความมั่นใจได้อย่างสมเหตุสมผลว่าการปฏิบัติงานขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือกรณีเกิดเหตุองค์กรมีการกำหนดมาตรการควบคุมที่ช่วยลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้ (Corruption Perception Index : CPI) ให้เป็นไปตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.2561-2580)

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2563 สำนักงาน ป.ป.ท. ได้จัดประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ครั้งที่ 1/2563 ที่ประชุมเห็นชอบแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 และให้หน่วยงานดำเนินการจัดส่งผลงานสำคัญโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2563 เพิ่มเติม

ทั้งนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนตามกรอบการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น เป็นไปในทิศทางเดียวกันนำไปสู่การกำหนด มาตรการในการป้องกันการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ท. จึงได้กำหนดกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยให้หน่วยงานภาครัฐระดับ กรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นที่อยู่ภายใต้กำกับของกระทรวงฯ ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานละ 1 กระบวนงาน โดยคัดเลือกกระบวนงาน/งานในภารกิจ ที่มีความเสี่ยงสูง ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยมีกรอบการรายงาน รอบที่ 1 ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2564 (รายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและผลงานสำคัญโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ของ ปณท ด้านการต่อต้านการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2563) และรอบที่ 2 ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2564 (รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต) นำเสนอรายงานต่อศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ต่อไป

ประกอบกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment – ITA) ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบใน 2 ประเด็น ดังนี้

1. การดำเนินงานเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร และแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต

2. มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ มาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต

ดังนั้น บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท) ในฐานะหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย มุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) จึงได้บริหารความเสี่ยงการทุจริตตามคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลได้ว่า องค์กรมีการกำหนดมาตรการหรือแนวทางการปองกันและแกไขปญหาการทุจริต โดยมุงเนนการสรางธรรมาภิบาลในการบริหารงานและสงเสริมการมีสวนรวมจากทุกภาคสวนในการตรวจสอบ เฝาระวัง เพื่อสกัดกั้นมิใหเกิดการทุจริตประพฤติมิชอบต่อไป

1.2 นิยามศัพท์

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

- ทุจริตในภาครัฐ หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ

- ทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

- ประพฤติมิชอบ หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

- สินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจูงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

  ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หมายถึง

  - ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์และวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ เป็นต้น

  - ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคาหรือคิดราคาต่ำ

- ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

ตามคู่มือการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา 100 แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

- ประโยชน์ส่วนบุคคล (Private Interest) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น

- ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) คือ การที่บุคคลใด ๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใด ๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำการใด ๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่าง ๆ กันที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชน จะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

- การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยขน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิผลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำใด ๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม จำแนกเป็น 7 รูปแบบ ดังนี้

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) หรือสินบน ซึ่งผลประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น ได้ส่งผลให้การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

2. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด ซึ่งอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเองหรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

4. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่

5. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

6. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-barreling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณา "ร่าง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ..." ทำให้มีรูปแบบเพิ่มเติมอีก 2 กรณี ได้แก่

8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยขน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

การบริหารความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง กระบวนการในการจัดการ ระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และควบคุมความเสี่ยง ลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริต การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบนหรือลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

Know Factor หมายถึง ความเสี่ยงที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำหรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor หมายถึง ความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคตที่อาจจะเกิดขึ้น

1.3 วัตถุประสงค

ก) เพื่อให้ ปณท มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ

ข) เพื่อใช้เป็นกลไกในการดำเนินงาน การกำกับติดตาม และประเมินผลด้านการป้องกันการทุจริตของ ปณท

ค) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร

บทที่ 2

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

2.1 ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตามคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ท. จำแนกประเภทความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติหรืออนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558)
2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ในปี 2564 สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดให้ระดับกระทรวง กรม (Function) ทุกหน่วยงานทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานละ 1 กระบวนงาน ที่มีความเสี่ยงสูง ตามประเภทความเสี่ยงการทุจริตใน 3 ด้าน ในด้านใดด้านหนึ่งดังกล่าวข้างต้น ซึ่ง ในปี 2564 ปณท ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจในกระบวนงาน **“การให้บริการรับชำระค่าฝากส่งเป็นเงินเชื่อ”**

2.2 ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ ปณท มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

เป็นขั้นตอนการค้นหาและระบุเหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น (เฉพาะเหตุการณ์ทุจริต) แล้วมีผลกระทบต่อองค์กรในด้านต่าง ๆ โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากขั้นตอนการปฏิบัติงานในกระบวนการเบิกจ่ายเงินค่ารับรองเพื่อระบุความเสี่ยงการทุจริตของ ปณท โดยทำการระบุความเสี่ยงจากการค้นหารูปแบบพฤติกรรมและการนำข้อมูลความผิดพลาดจากการตรวจพบของผู้ตรวจสอบภายในมาพิจารณาประกอบการ ระบุความเสี่ยงการทุจริตอันนำไปสู่ขั้นตอนการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงในการทุจริตที่ตรงประเด็น และมีประสิทธิภาพ

2.2.2 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

เป็นขั้นตอนการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดจากความเสี่ยง ทั้งนี้ ปณท ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คะแนน	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
สูงมาก	5	>50 - 100%	มีโอกาสเกิดขึ้นมากที่สุด
สูง	4	>40 - 50%	มีโอกาสเกิดขึ้นมาก
ปานกลาง	3	>30 - 40%	มีโอกาสเกิดขึ้นปานกลาง
น้อย	2	>20 - 30%	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย
น้อยมาก	1	0-20%	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย
4	สูง	ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม (Financial)
3	ปานกลาง	ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/กลุ่มเป้าหมาย (Customer/User)
2	น้อย	ผลกระทบต่อกระบวนการงานภายใน (Internal Process)
1	น้อยมาก	มีผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth

ตารางจัดค่าระดับความเสี่ยง (Risk Matrix/Degree of risk)

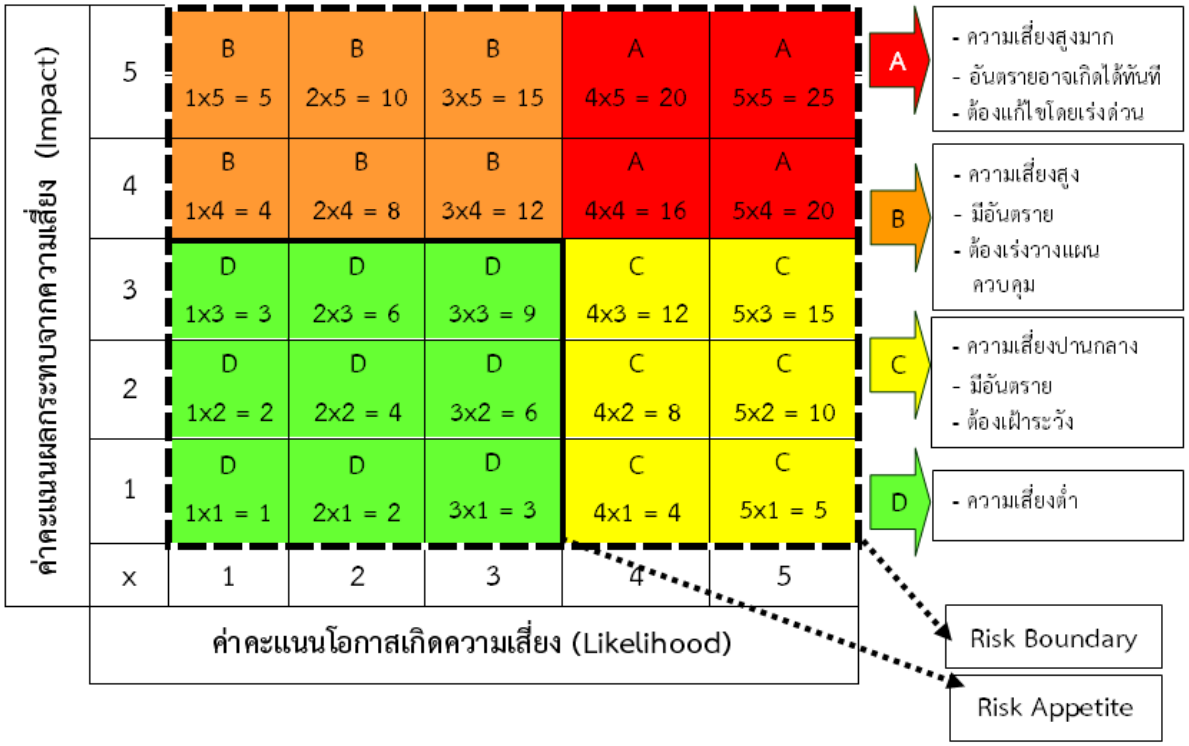

A ระดับความเสี่ยงสูงมาก (โอกาสเกิดบ่อยมาก - ผลกระทบรุนแรงมากที่สุด)

- ระดับความเสี่ยงสูงมาก จะต้องมีการกำหนดมาตรการในการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมทันที พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบและกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน

B ระดับความเสี่ยงสูง (โอกาสเกิดบ่อย - ผลกระทบรุนแรงมาก)

- ระดับความเสี่ยงสูง จะต้องจัดการความเสี่ยงเพื่ออยู่ในระดับที่ยอมรับได้ พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบและกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน โดยมีระดับความสำคัญในการดำเนินงาน หรือการจัดสรรงบประมาณน้อยกว่าระดับความเสี่ยงสูงมาก

C ระดับความเสี่ยงปานกลาง (โอกาสเกิดค่อนข้างบ่อย - ผลกระทบรุนแรง)

- ระดับความเสี่ยงปานกลาง จะต้องมีการควบคุมโดยกำหนดผู้รับผิดชอบและกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน เพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป

D ระดับความเสี่ยงต่ำ (โอกาสเกิดน้อย – ผลกระทบไม่รุนแรง)

- ระดับความเสี่ยงต่ำ หากเป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการเพิ่มเติมใด ๆ

2.2.3 การตอบสนองความเสี่ยง

เมื่อความเสี่ยงได้รับการระบุและประเมินระดับความรุนแรงแล้ว ต้องหาวิธีการตอบสนองความเสี่ยง โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และความคุ้มค่าในการบริหารความเสี่ยงด้วยหลักการตอบสนองความเสี่ยง ได้แก่

- การยอมรับ : Take (หรือ Accept) คือ การยอมรับความเสี่ยงเนื่องจากอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ เป็นต้น
- การลดความเสี่ยง : Treat (หรือ Reduce) คือ การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสเกิดหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การกำหนดมาตรการบริหารความเสียงเพิ่มเติมจากมาตรการควบคุมภายในที่มีอยู่เดิม เป็นต้น
- การหาผู้ร่วมรับความเสี่ยง : Transfer (หรือ Share) คือ การร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบกับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง เช่น การทำประกันภัย การเข้าร่วมทุน การเป็นพันธมิตรร่วมค้า และการให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการแทน เป็นต้น
- การหลีกเลี่ยง : Terminate (หรือ Avoid) คือ การดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น ขายหน่วยธุรกิจหรือตัดสินใจไม่ดำเนินการในกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง เป็นต้น

2.2.4 การติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

เป็นขั้นตอนเพื่อติดตามผลการดำเนินการว่าวิธีการ/มาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่มีอยู่มีความเหมาะสมเพียงพอ และเป็นผลดีสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับ ปณท จะติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงการทุจริต โดยเฉพาะขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีสถานะความเสี่ยงสูง ถึงสูงมาก นำมาจัดทำมาตรการให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์หรือการประเมิน และตรวจสอบว่ามาตรการหรือแนวทางการป้องกันที่บังคับใช้ในปัจจุบันว่าดี พอใช้ หรืออ่อน กรณีมาตรการที่มีอยู่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต้องกำหนดมาตรการเพิ่มเติมโดยการประเมินผล แนวทางพิจารณาดังนี้

ดี : การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินการไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

พอใช้ : การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

อ่อน : การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผลการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

2.2.5 การรายงาน

ปณท มีการรายงานความคืบหน้าและผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี 2564 ต่อศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ศปท.ดส.) ซึ่งเป็นผู้รวบรวมจัดส่งรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไปยังสำนักงาน ป.ป.ท. พร้อมทั้งส่งเอกสารในรูปแบบไฟล์ word ทาง E-Mail : policypacc@gmail.com ตามกรอบระยะเวลาการรายงาน ดังนี้

<u>รอบที่ 1</u> ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2564

- รายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

- ผลงานสำคัญด้านการป้องกันการทุจริตโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ของหน่วยงาน ประจำปี 2563 จำนวน 1 เรื่อง

<u>รอบที่ 2</u> ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2564 ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

โดยรายงานในแบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.pacc.go.th ในหัวข้อการขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)/เอกสารดาวน์โหลด

ผลการดำเนินงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของ ปณท ประจำปี 2564

ในปี 2564 ปณท ได้คัดเลือกประเมินความเสี่ยง**ด้านการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ**ในกระบวนงาน **"การให้บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ"** (หรือ PAYMENT OF POSTAGE ON CREDIT คือ บริการที่ ปณท รับฝากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ โดยผู้ฝากส่งไม่ต้องชำระค่าบริการในขณะฝากส่ง แต่ ปณท จะรวบรวมเรียกเก็บตามระยะเวลาที่ตกลงกันไว้) มาบริหารความเสี่ยงการทุจริต จำนวน 1 กระบวนการ โดยนำข้อมูลมาจากรายงานผลการตรวจสอบที่สำคัญของหน่วยงานตรวจสอบ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งมีการสรุปประเด็นที่ตรวจพบกระบวนการทำงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีนัยสำคัญ ของหน่วยงานรับตรวจที่ทำการไปรษณีย์ในสังกัดนครหลวงและภูมิภาคในปี 2563 ประกอบกับข้อมูลเรื่องร้องเรียนการทุจริตในภาครัฐวิสาหกิจ พ.ศ.2559 - กรกฎาคม 2561 พบว่า ยังมีความผิดเกี่ยวกับการใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่นอยู่ใน 4 อันดับแรกของปัญหาการทุจริตในภาครัฐวิสาหกิจที่ต้องได้รับการแก้ไข จากการศึกษาข้อมูลสถานการณ์การทุจริตจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยเริ่มจากแหล่งข้อมูลภาพรวมของประเทศ คือข้อมูลดัชนีการรับรู้การทุจริต ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) และฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียนการทุจริตในภาครัฐวิสาหกิจ พบว่าการใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนองหรือผู้อื่น เป็นเรื่องที่ถูกร้องเรียนค่อนข้างมาก หน่วยงานรัฐวิสาหกิจจึงควรดำเนินการปรับปรุง การดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และประมวลจริยธรรมอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันการใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ (ที่มา : คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตในภาครัฐวิสาหกิจ พ.ศ.2562-2564 ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) 3 ฝ่าย ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 54 แห่ง ซึ่งจัดทำโดยสำนักงาน ป.ป.ท.)

ทั้งนี้ ปณท ได้พิจารณาระบุความเสี่ยง (Risk Identification) และประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การทุจริตของ ปณท ซึ่งผลการระบุความเสี่ยงการทุจริตของ ปณท ประจำปี 2564 จาก **"การให้บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ"** มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
			Know Factor	Unknown Factor
1.	การขออนุญาตใช้บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ	ผู้ควบคุมงานอาจไม่จัดทำบัญชีควบคุม (จำนวนผู้ใช้บริการชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อสำหรับส่วนราชการและหน่วยงานรัฐ) หรือจัดเก็บข้อมูลไม่ครบถ้วน เช่น วันเดือนปีและเลขที่ใบอนุญาต เป็นต้น ทำให้ ปณท ไม่สามารถติดตามเก็บค่าบริการได้ถูกต้อง ส่งผลให้ ปณท เกิดการรั่วไหลของรายได้		✓

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
			Know Factor	Unknown Factor
2.	การให้บริการรับฝากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ	ผู้ปฏิบัติงานอาจไม่มีการตรวจนับจำนวนฉบับและห่อซองสิ่งของที่ฝากส่งให้ตรงกับรายละเอียดบนใบนำส่ง ทำให้มีการรับสิ่งของเข้าระบบเกินกว่าจำนวนที่ระบุไว้บนใบนำส่ง ส่งผลให้ ปณท เกิดการรั่วไหลของรายได้	✓	
3	การบันทึกรายการและพิมพ์ใบแจ้งหนี้บริการฝากส่งเป็นเงินเชื่อ (ในระบบ Web AR)	ผู้ปฏิบัติงานอาจบันทึกรายละเอียดการใช้บริการ เช่น ประเภทบริการ จำนวนชิ้นงาน เป็นต้น ไม่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ทำให้ใบแจ้งหนี้ที่พิมพ์ออกมาจากระบบมีความผิดพลาดโดยมียอดการใช้บริการต่ำกว่ารายงานสรุปยอดเงินเชื่อประจำเดือน ส่งผลให้ ปณท เกิดการรั่วไหลของรายได้		✓
4	การรับชำระเงินค่าบริการเป็นเงินเชื่อผ่านระบบ Pay@Post (ใบแจ้งหนี้ที่พิมพ์จากระบบ Web AR)	ผู้ปฏิบัติงานอาจไม่ลงรับเงินค่าบริการฯ เข้าระบบ CA POS โดยทันที ทำให้วันที่ออกใบเสร็จไม่ตรงกัน และทำให้การนำส่งเงินล่าช้า ส่งผลให้ ปณท ขาดรายได้ที่จะหมุนเวียนเข้ามาในระบบธุรกิจ	✓	
5	การติดตามเรียกเก็บค่าบริการตามใบแจ้งหนี้	ผู้ปฏิบัติงานอาจไม่มีการติดตาม เร่งรัดหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ค้างชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ ทำให้มียอดค้างชำระในระบบจำนวนมาก ส่งผลให้ ปณท ขาดรายได้ที่จะหมุนเวียนเข้ามาในระบบธุรกิจ	✓	

และมีผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสรุปได้ดังนี้

ตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ความเสี่ยง	ค่าระดับความเสี่ยงที่ค้นพบครั้งแรก	มาตรการควบคุมที่มีอยู่	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ค่าระดับความเสี่ยงคงเหลือ	แผนบริหารความเสี่ยง
1.	**ผู้ควบคุมงานอาจไม่จัดทำบัญชีควบคุม (จำนวนผู้ใช้บริการชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อสำหรับส่วนราชการและหน่วยงานรัฐ) หรือจัดเก็บข้อมูลไม่ครบถ้วน เช่น วันเดือนปีและเลขที่ใบอนุญาต เป็นต้น ทำให้ ปณท ไม่สามารถติดตามเก็บค่าบริการได้ถูกต้อง ส่งผลให้ ปณท เกิดการรั่วไหลของรายได้**	4x3=12	1. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ 253 ว่าด้วย บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อสำหรับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2558 ประกาศ ณ วันที่ 25 ธ.ค. 2558 2. คู่มือโปรแกรมบริการฝากส่งเป็นเงินเชื่อและบริการธุรกิจตอบรับ Web Accounting Receivable (Web AR) 3. บันทึกที่ ปณท จร.(รฝ.5)/455 ลว. 30 พ.ค. 2562 เรื่อง วิธีปฏิบัติการออกใบแจ้งหนี้จากระบบ Web AR ของลูกหนี้บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการ 4. บันทึกที่ ปณท จร.(รง.2)/574 ลว. 10 ก.ค. 2562 เรื่อง วิธีปฏิบัติการออกใบแจ้งหนี้ค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการของลูกหนี้ ปณท ที่พิมพ์จากระบบ Web AR / ERP ผ่านบริการ Pay@Post 5. บันทึกที่ ปณท รป.(รง.2)/132 ลว. 22 เม.ย. 2563 เรื่อง ซักซ้อมการรับชำระเงินจากใบแจ้งหนี้ค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการของลูกหนี้ ปณท พิมพ์จากระบบ Web AR / ERP ผ่านระบบ Pay@Post ด้วยบัตรเครดิต/เดบิต 6. บันทึกที่ ปณท รป.(รณ.3)/40 ลว. 25 ก.ย. 2563 เรื่อง ซักซ้อมวิธีปฏิบัติในการจัดส่งเอกสารหลักฐานการชำระเงินค่าบริการเป็นเงินเชื่อด้วยวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของ ปณท ของลูกค้าเอกชนหรือส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้ชำระค่าบริการผ่านระบบ GFMIS	✓		1x1=1	-

ลำดับ	ความเสี่ยง	ค่าระดับความเสี่ยงที่ค้นพบครั้งแรก	มาตรการควบคุมที่มีอยู่	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ค่าระดับความเสี่ยงคงเหลือ	แผนบริหารความเสี่ยง
2.	**ผู้ปฏิบัติงานอาจไม่มีการตรวจนับจำนวนฉบับและห่อซองสิ่งของที่ฝากส่งให้ตรงกับรายละเอียดบนใบนำส่ง ทำให้มีการรับสิ่งของเข้าระบบเกินกว่าจำนวนที่ระบุไว้บนใบนำส่ง ส่งผลให้ ปณท เกิดการรั่วไหลของรายได้**	4x2=8	1. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ 253 ว่าด้วย บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อสำหรับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2558 ประกาศ ณ วันที่ 25 ธ.ค. 2558 2. คู่มือโปรแกรมบริการฝากส่งเป็นเงินเชื่อและบริการธุรกิจตอบรับ Web Accounting Receivable (Web AR) 3. บันทึกที่ ปณท จร.(รฝ.5)/455 ลว. 30 พ.ค. 2562 เรื่อง วิธีปฏิบัติการออกใบแจ้งหนี้จากระบบ Web AR ของลูกหนี้บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการ 4. บันทึกที่ ปณท จร.(รง.2)/574 ลว. 10 ก.ค. 2562 เรื่อง วิธีปฏิบัติการออกใบแจ้งหนี้ค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการของลูกหนี้ ปณท ที่พิมพ์จากระบบ Web AR / ERP ผ่านบริการ Pay@Post 5. บันทึกที่ ปณท รป.(รง.2)/132 ลว. 22 เม.ย. 2563 เรื่อง ซักซ้อมการรับชำระเงินจากใบแจ้งหนี้ค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการของลูกหนี้ ปณท พิมพ์จากระบบ Web AR / ERP ผ่านระบบ Pay@Post ด้วยบัตรเครดิต/เดบิต 6. บันทึกที่ ปณท รป.(รณ.3)/40 ลว. 25 ก.ย. 2563 เรื่อง ซักซ้อมวิธีปฏิบัติในการจัดส่งเอกสารหลักฐานการชำระเงินค่าบริการเป็นเงินเชื่อด้วยวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของ ปณท ของลูกค้าเอกชนหรือส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้ชำระค่าบริการผ่านระบบ GFMIS	✓		2x1=2	-

ลำดับ	ความเสี่ยง	ค่าระดับความเสี่ยงที่ค้นพบครั้งแรก	มาตรการควบคุมที่มีอยู่	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ค่าระดับความเสี่ยงคงเหลือ	แผนบริหารความเสี่ยง
3.	**ผู้ปฏิบัติงานอาจบันทึกรายละเอียดการใช้บริการ เช่น ประเภทบริการ จำนวนชิ้นงาน เป็นต้น ไม่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ทำให้ใบแจ้งหนี้ที่พิมพ์ออกมาจากระบบมีความผิดพลาด โดยมียอดการใช้บริการต่ำกว่า รายงานสรุปยอดเงินเชื่อประจำเดือน ส่งผลให้ ปณท เกิดการรั่วไหลของรายได้**	3X4=12	1. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ 253 ว่าด้วย บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อสำหรับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2558 ประกาศ ณ วันที่ 25 ธ.ค. 2558 2. คู่มือโปรแกรมบริการฝากส่งเป็นเงินเชื่อและบริการธุรกิจตอบรับ Web Accounting Receivable (Web AR) 3. บันทึกที่ ปณท จร.(รฝ.5)/455 ลว. 30 พ.ค. 2562 เรื่อง วิธีปฏิบัติการออกใบแจ้งหนี้จากระบบ Web AR ของลูกหนี้บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการ 4. บันทึกที่ ปณท จร.(รง.2)/574 ลว. 10 ก.ค. 2562 เรื่อง วิธีปฏิบัติการออกใบแจ้งหนี้ค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการของลูกหนี้ ปณท ที่พิมพ์จากระบบ Web AR / ERP ผ่านบริการ Pay@Post 5. บันทึกที่ ปณท รป.(รง.2)/132 ลว. 22 เม.ย. 2563 เรื่อง ซักซ้อมการรับชำระเงินจากใบแจ้งหนี้ค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการของลูกหนี้ ปณท พิมพ์จากระบบ Web AR / ERP ผ่านระบบ Pay@Post ด้วยบัตรเครดิต/เดบิต 6. บันทึกที่ ปณท รป.(รณ.3)/40 ลว. 25 ก.ย. 2563 เรื่อง ซักซ้อมวิธีปฏิบัติในการจัดส่งเอกสารหลักฐานการชำระเงินค่าบริการเป็นเงินเชื่อด้วยวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของ ปณท ของลูกค้าเอกชนหรือส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้ชำระค่าบริการผ่านระบบ GFMIS	✓		1x2=2	-

ลำดับ	ความเสี่ยง	ค่าระดับความเสี่ยงที่ค้นพบครั้งแรก	มาตรการควบคุมที่มีอยู่	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ค่าระดับความเสี่ยงคงเหลือ	แผนบริหารความเสี่ยง
4.	**ผู้ปฏิบัติงานอาจไม่ลงรับเงินค่าบริการฯ เข้าระบบ CA POS โดยทันที ทำให้วันที่ออกใบเสร็จไม่ตรงกัน และทำให้การนำส่งเงินล่าช้า ส่งผลให้ ปณท ขาดรายได้ที่จะหมุนเวียนเข้ามาในระบบธุรกิจ**	4x4=16	1. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ 253 ว่าด้วย บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อสำหรับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2558 ประกาศ ณ วันที่ 25 ธ.ค. 2558 2. คู่มือโปรแกรมบริการฝากส่งเป็นเงินเชื่อและบริการธุรกิจตอบรับ Web Accounting Receivable (Web AR) 3. บันทึกที่ ปณท จร.(รฝ.5)/455 ลว. 30 พ.ค. 2562 เรื่อง วิธีปฏิบัติการออกใบแจ้งหนี้จากระบบ Web AR ของลูกหนี้บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการ 4. บันทึกที่ ปณท จร.(รง.2)/574 ลว. 10 ก.ค. 2562 เรื่อง วิธีปฏิบัติการออกใบแจ้งหนี้ค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการของลูกหนี้ ปณท ที่พิมพ์จากระบบ Web AR / ERP ผ่านบริการ Pay@Post 5. บันทึกที่ ปณท รป.(รง.2)/132 ลว. 22 เม.ย. 2563 เรื่อง ซักซ้อมการรับชำระเงินจากใบแจ้งหนี้ค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการของลูกหนี้ ปณท พิมพ์จากระบบ Web AR / ERP ผ่านระบบ Pay@Post ด้วยบัตรเครดิต/เดบิต 6. บันทึกที่ ปณท รป.(รณ.3)/40 ลว. 25 ก.ย. 2563 เรื่อง ซักซ้อมวิธีปฏิบัติในการจัดส่งเอกสารหลักฐานการชำระเงินค่าบริการเป็นเงินเชื่อด้วยวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของ ปณท ของลูกค้าเอกชนหรือส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้ชำระค่าบริการผ่านระบบ GFMIS		✓	4x3=12	มาตรการออกบันทึกเพิ่มเติม กำหนด **แนวทางหรือเน้นย้ำการปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน**

ลำดับ	ความเสี่ยง	ค่าระดับความเสี่ยงที่ค้นพบครั้งแรก	มาตรการควบคุมที่มีอยู่	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ค่าระดับความเสี่ยงคงเหลือ	แผนบริหารความเสี่ยง
5.	**ผู้ปฏิบัติงานอาจไม่มีการติดตามเร่งรัดหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ค้างชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ ทำให้มียอดค้างชำระในระบบจำนวนมาก ส่งผลให้ ปณท ขาดรายได้ที่จะหมุนเวียนเข้ามาในระบบธุรกิจ**	3X4=12	1. ระเบียบ ปณท ฉบับที่ 253 ว่าด้วย บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อสำหรับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2558 ประกาศ ณ วันที่ 25 ธ.ค. 2558 2. คู่มือโปรแกรมบริการฝากส่งเป็นเงินเชื่อและบริการธุรกิจตอบรับ Web Accounting Receivable (Web AR) 3. บันทึกที่ ปณท จร.(รฝ.5)/455 ลว. 30 พ.ค. 2562 เรื่อง วิธีปฏิบัติการออกใบแจ้งหนี้จากระบบ Web AR ของลูกหนี้บริการรับชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการ 4. บันทึกที่ ปณท จร.(รง.2)/574 ลว. 10 ก.ค. 2562 เรื่อง วิธีปฏิบัติการออกใบแจ้งหนี้ค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการของลูกหนี้ ปณท ที่พิมพ์จากระบบ Web AR / ERP ผ่านบริการ Pay@Post 5. บันทึกที่ ปณท รป.(รง.2)/132 ลว. 22 เม.ย. 2563 เรื่อง ซักซ้อมการรับชำระเงินจากใบแจ้งหนี้ค่าบริการเป็นเงินเชื่อ และการรับชำระค่าบริการของลูกหนี้ ปณท พิมพ์จากระบบ Web AR / ERP ผ่านระบบ Pay@Post ด้วยบัตรเครดิต/เดบิต 6. บันทึกที่ ปณท รป.(รณ.3)/40 ลว. 25 ก.ย. 2563 เรื่อง ซักซ้อมวิธีปฏิบัติในการจัดส่งเอกสารหลักฐานการชำระเงินค่าบริการเป็นเงินเชื่อด้วยวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของ ปณท ของลูกค้าเอกชนหรือส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้ชำระค่าบริการผ่านระบบ GFMIS	✓		1x2=2	-

การจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง

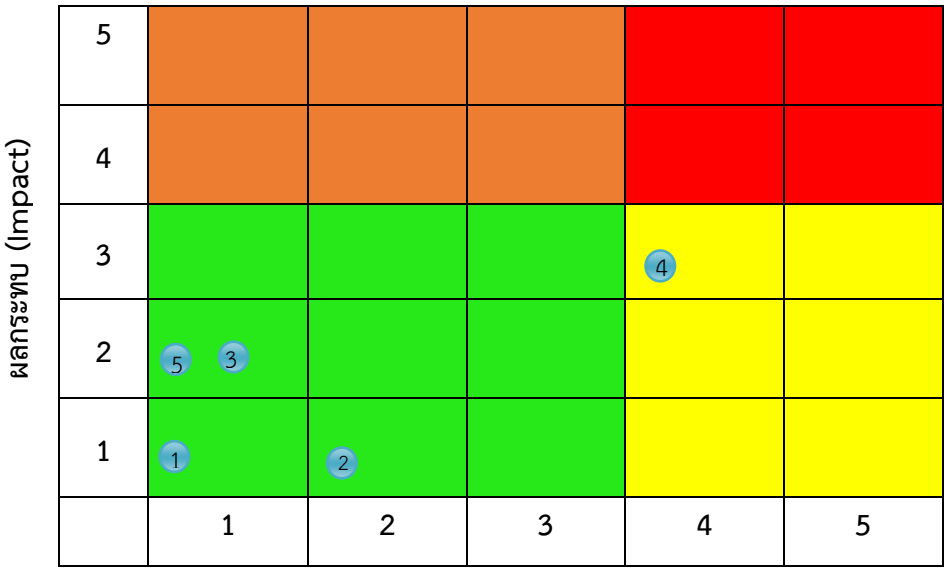

Heat Map แสดงค่าระดับความเสี่ยงคงเหลือของความเสี่ยงการทุจริต

จากการประเมินความเสี่ยงตามตารางข้างต้นจะเห็นว่า มีเพียงความเสี่ยงในลำดับที่ 4 “**ผู้ปฏิบัติงานอาจไม่ลงรับเงินค่าบริการฯ เข้าระบบ CA POS โดยทันที ทำให้วันที่ออกใบเสร็จไม่ตรงกันและทำให้การนำส่งเงินล่าช้า ส่งผลให้ ปณท ขาดรายได้ที่จะหมุนเวียนเข้ามาในระบบธุรกิจ**” ยังมีค่าระดับความเสี่ยงคงเหลืออยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีอันตรายและต้องเฝ้าระวัง ดังนั้นจึงได้กำหนดมาตรการบริหารความเสี่ยงเพิ่มเติม โดยการออกบันทึกเพิ่มเติมกำหนด**แนวทางหรือเน้นย้ำมาตรการการปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน** เพื่อแจ้งให้หน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพิ่มความระมัดระวังและดำเนินการด้วยความถูกต้องตามระเบียบ คำสั่ง และบันทึกสั่งการที่กำหนดโดยเคร่งครัดทุกครั้ง แต่อย่างไรก็ดี ปณท จะได้ติดตามประเมินผลมาตรการบริหารความเสี่ยงตามที่กำหนดและจะได้รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตต่อศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ศปท.ดส.) ต่อไป (**รอบที่ 2 ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2564 ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต)** อันจะเป็นการสร้างความมั่นใจหรือความเชื่อมั่นในการดำเนินงานอย่างสมเหตุสมผลแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรว่า ปณท จะป้องกันการทุจริตเชิงรุกเพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบในองค์กรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องไป

ไปรษณีย์ไทย
THAILAND POST

THAILAND POST